

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

- Svær situation for roerne og sukkeret, side 3
- Brugen af Gaucho, side 4
- Forebyggelse af resistens mod fungicider i bladsvampe, side 8
- Økologisk dyrkning af sukkerroer – status og nyeste forsøgsresultater, side 12
- Nøgletal for 2018 for Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning (FFS), side 15
- Generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere, side 16
- Dyrkeren skriver - Evald Jensen, Knuthenborg, side 20
- Resultat af kampagnen 2018, side 23
- Kloden Rundt, side 24
- Oversigt over foreningens regnskab og budget, side 26

Topudbytter, hvor der ikke er nematoder

...det ligger i frøet

SELMA KWS^{RT}

- Højt sukkerudbytte, både i 2018 og i 3-årssnit (fht. 104*)
- God dyrkningsøkonomi (+ 950,- kr.* pr. hektar over tre år)
- Meget lav tendens til stokløbning (gennemsnit 0,0 %* over tre år)
- Relativ høj sukkerprocent, sikkert højere end gns. for dyrkede sorter

HØJT SUKKER-
UDBYTTE

* Kilde: Nordic Beet Research (NBR) 2016-18

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

Sukkerroenyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
E-mail: ks@lf.dk
www.danske-sukkerroedyrkere.dk
ISSN: 1395-136X
ISSN: 2245-9391 (online)

Ansvarshavende redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. John Reese Jensen
Slagelse, tlf. 2859 4244

Gdr. Morten Thorkilsen
Gørlev, tlf. 2012 3564

Prob. Finn Jørgensen
Stege, tlf. 2128 3039

Godsejer Helge
Danneskiold-Samsøe
Søllested, tlf. 5494 4102

NBR Nordic Beet Research
Forsøgschef Desirée Börjesdotter
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.nu
Tlf: +45 54 69 14 40

Annoncer:

Redaktør Klaus Sørensen
Tlf. 3339 4009
Mail: ks@lf.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Vallensbækvej 61
2625 Vallensbæk
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, august og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Nordic Sugar og distribueres gennem post-væsenet.

Oplag: 1.530

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Forsidebillede

Forsøg med
placerings-
effekt af
organisk
gødning.
Foto NBR

Svær situation for roerne og sukkeret

Jørn Dalby
formand Danske
Sukkerroedyrkere

Her ved starten af dyrkningsåret er det vigtigt at nævne, at vi på trods af de nuværende lave priser på sukker og dermed også på roerne fortsat skal gøre vores til at få roedyrkingen igennem den svære periode. Det er også overskriften for vores aktuelle arbejde med den nye Brancheaftale for 2020 og frem.

Her vender vi alle sten for at gøre roedyrkingen mere attraktiv, selvom pengene er små.

På begge sider af bordet må vi "sluge nogle kameler", og vi skal forberede os på, at der vil komme nye elementer til.

Det grundlæggende er, at alle ændringer, der bliver lavet, har til formål at øge volumen af roer til fabrikkerne, så vi kan udnytte kapaciteten og bevare dem begge for fremtiden.

På Lolland og Falster, hvor fabrikkerne ligger, har såvel dyrkerne som resten af lokalsamfundet stor interesse i, at arbejdspladserne bevares både i industrien og i følgevirksomhederne, men roerne har også stor betydning for landbruget i den resterende del af dyrkningsområdet.

Den svære situation er en udløber af den seneste store ændring i EU's sukkerordning med ophør af kvoterne, der har medført en afgørende ændring. Udbuddet af sukker samt sukkerprisen i EU og på verdensmarkedet er i dag de grundlæggende elementer, der bestemmer afregningsprisen på roerne.

Vi ser nu det første resultat af den rekordlave sukkerpris, hvor EU's største sukkervirksomhed med base i det sydlige Tyskland gennemfører lukninger af fabrikker og rationaliseringer, så de kan modstå den stærkt faldende indtjening. Der er ligeledes iværksat store sparreprogrammer i andre sukkervirksomheder, bl.a. også i Nordzucker, som vi er en del af. Heldigvis ser vi nu svage tegn på, at sukkerprisen på spotmarkedet stiger, så vi håber, at der forplanter sig til en generel stigning i prisen. Ingen virksomheder kan i længden fortsætte med den nuværende lave sukkerpris.

Generalforsamling

Tak for det fine fremmøde og den gode debat. Bestyrelsen har taget alle indlæg til sig og vil arbejde konstruktivt med dem. Også tak for alle kommentarerne – både ris og ros, der blev afleveret på stemmesedlerne ved udgangen. Vi har behandlet dem og har inddraget kommentarerne i vores videre arbejder. Som opfordring til alle, så brug vores Facebook, mail eller telefon til bestyrelsen – hvad enten det er ris eller ros. Der er ingen grund til at vente til næste generalforsamling.

Pesticider

Pesticid-debatten raser. Mange af de pesticider, vi bruger i roedyrkingen, er under fornyet godkendelse lige nu. Det skaber stor frustration blandt dyrkerne, at vi ikke ved, hvilke af dem vi får godkendt til fortsat brug. Nogle af midlerne er afgørende for dyrkingen og økonomien

i roedyrkingen. Desværre er det ikke fagligheden, der præger debatten, men følelser.

Der er åbenbart ingen, der undersøger, hvad alternativerne er til sukkerproduktion i EU, og hvilke måder det foregår på udenfor EU. Jeg har set sukkerproduktion i store del af verden, og igen steder er det med så lavt et forbrug af gødning og pesticider som i EU – og skal bæredygtigheden også medregnes, er en lokal produktion ligeledes altid at foretrække.

Med håb om tidlig såning og normale vækstbetingelser ønsker jeg alle et godt forår!

Brugen af Gaucho

Af
Forsøgschef
Desirée
Börjesdotter,
NBR Nordic
Beet Research

Jr. projektleder
Kristiane M.
Laursen Stilling,
NBR Nordic
Beet Research

Danmark er et af de europæiske lande, som har fået bevilget dispensation til at bruge bejdsemidlet Gaucho i sukkerroer 2019. Begrundelsen er, at brugen af Gaucho i ikke blomstrende sukkerroer, hvor der endvidere ikke dyrkes blomstrende afgrøder året efter, ikke udgør en risiko for bier. Dette sammenholdes med, at der på nuværende tidspunkt mangler effek-

tive bekæmpelses-alternativer, der er fundet resistens i bladlus overfor flere bekæmpelsesmidler, og desuden vil alternativ bekæmpelse ske, når nytte-dyr er aktive i marken. Det er også vurderet, at det heller ikke er realistisk med en varsling før såning

I EU er tre neonikotinoider (NNI) ikke længere tilladt til brug som bejdsemiddel på friland. I vækstsæsonen 2019 er vi i Danmark endnu på ”sikker og kendt grund”, fordi dispensationsansøgningen sendt af Nordic Sugar, NBR og Danske Sukkerroedyrkere blev godkendt den 19. december 2018 af Miljøstyrelsen. Dispensationen er forbundet med tre vilkår, se faktaboks, og er gyldig i 120 dage, hvilket vil sige, at der igen i efteråret 2019 skal søges dispensation for dyrkningssæsonen 2020. Forhåbentligt kan der igen opnåes dispensation til brug af Gaucho i sukkerroer, men måske ikke. Hvis det ikke er tilfældet, at vi får dispensation, så er viden nøglen. Nøglen til at kunne bedømme, om der er få eller for mange skadedyr i markerne og

nøglen til at vælge den korrekte form for bekæmpelse.

Begrundelse for dispensation

De faglige begrundelser for dispensationen til brugen af Gaucho i de danske sukkerroer blev gennemgået i P1 orientering d. 20. december af Michael Kristensen, lektor ved AU og medarbejdere ved AGRO, som er institut for Agroøkologi ved Aarhus universitet, sammen med Anne Lisbet Hansen fra NBR ([se link til podcast sidst i artiklen](#)).

AGRO er den instans, som laver faglige vurderinger til Miljøstyrelsen, eksempelvis angående brug af Gaucho i roedyrking.

Miljøstyrelsen gav dispensation til brug af Gaucho i danske sukkerroemarker, fordi der er blevet lagt vægt på AGROs faglige vurdering. AGRO vurderede, at benyttelse af Gaucho i de ikke blomstrende sukkerroemarker, hvor der desuden ikke dyrkes blomstrende afgrøder året efter, ikke udgør en skade for bier. Udover, at de Gaucho-bejdsede roer ikke udgør en skade for bierne, vurderede

AGRO, at bekæmpelse af skadedyrene ved at sprøjte med de nuværende godkendte midler (Karate og Pirimor) ville blive en udfordring. At beskytte planten via et bejdsemiddel rammer kun de insekter, som gnaver af planten. Desuden vil en eventuel sprøjtning blive udført samtidig med, at mange nyttedyr er ved at etablere sig i marken. Mængden af nyttedyr kan derfor u hensigtsmæssigt blive reduceret, hvilket i værste fald kan forværre skadedyrssituationen.

Danmark er ikke det eneste land i EU, der har givet national dispensation for brug af Gaucho i roedyrkning. Landene Finland, Litauen, Polen, Slovakiet, Tjekkiet, Ungarn, Rumænien, Østrig og Belgien har også givet dispensation for brug af NNI i roedyrkning. Ligesom Danmark har de fleste lande givet forskellige betingelser ved brugen af NNI, f.eks. vilkår som ikke at dyrke blomstrende afgrøder året efter. I Sverige er dispensationen blevet sat på pause ind til videre, og i skrivende stund ved vi ikke, hvordan udfaldet bliver.

Hvad gør NBR for at levere viden til landbruget?

I Danmark og Sverige forventes der et lavere tryk af skadedyr end i landene længere syd på. Dog har vi i NBR flere tiltag for at gå den nye situation i møde, både for på bedst mulig vis at hjælpe de svenske landmænd, som nu har mistet Gaucho, og for at kunne forberede de danske landmænd, hvis situationen uden Gaucho en dag skulle indtræffe i Danmark.

NBR er med i flere internationale arbejdsgrupper (IIRB og COBRI), hvor effektiviteten af forskellige nye og kendte produkter testes på den sammen sætning af skadedyr, der er i sukkerroerne. Samarbejdet i disse to arbejdsgrupper gør, at vi hurtigt får samlet en stor viden om forskellige produkters effektivitet ved forskellige skadedyrstryk. Disse forsøg på tværs af landegrænser er mulige og relevante, fordi størstedelen af de arter af skadedyr, der er et problem i Danmark, er de samme i det meste af EU. Derudover er der NBR's egne forsøg, hvor forskellige sprøjtestrategier testes

under danske og svenske forhold med nuværende godkendte midler. Igennem disse forsøg ønsker vi at kunne finde skadetærskelværdier for, hvornår det er rentabelt at sprøjte imod skadedyr. Samtidig etablerer vi skadedyrsmonitoring med henblik på, at vi på sigt kan varsle dyrkere, når trykket af skadedyr bliver for højt, og det vil kunne betale sig at bekæmpe skadedyrene.

Podcast, P1 Orientering
<https://www.dr.dk/radio/p1/orientering/orientering-2018-12-20>

1 time inde i programmet.

De vigtigste skadedyr tidligt i sæsonen

Siden slutningen af 90'erne har sukkerroedyrkere ikke skulle bekymre sig nævneværdigt om skadedyr. I år har dansk sukkerroedyrkning fået tildelt dispensation til at bruge Gaucho. I vores nabolande Sverige og Tyskland er det ikke muligt at bruge Gaucho. I det følgende gives en opdatering af de insekter, som kan forekomme i en roemark først i sæsonen.

Gaucho beskytter roerne mod jordboende skadedyr under fremspiring, og fordi midlet er systemisk, altså det transporteres rundt i planten, er planten også beskyttet mod skadedyr over jorden senere i sæson. Planten er derfor beskyttet mod runkelroebiller, der er både under og over jordoverfladen, samt bedefluelarver, sorte bedebledlus og måske de vigtigste skadedyr, de tidlige ferskenbladlus. Ferskenbladlus er den primære vektor, altså smittekilde, for virusgulrot, som ved kraftige angreb kan reducere udbyttet betydeligt.

Vilkår for dispensation til anvendelse af Gaucho i Danmark 2019

1. Hvis der benyttes pneumatiske såmaskiner, skal der være en sikkerhedsafstand på 25 m til afgrøder, der på et tidspunkt blomstrer. For eksempel raps. Sikkerhedsafstanden behøves ikke overholdt, såfremt såmaskinen har monteret deflektorer, som forhindrer spredning af støv.
2. Den enkelte dyrker skal føre journal over såning af bejdsede frø. Af journalen skal der fremgå det såede areal i ha, mængden af frø pr ha samt den benyttede dosering. Du kan for eksempel anføre "bejdsset med Gaucho (60 g/ha) samt sådato og frø mængde (udsæt units pr. ha) ud for roemarkerne i din markplan. Som i sprøjtejournalen, skal oplysningerne fremgå af journalen senest 8 dage efter udførelsen.
3. Der må ikke i den efterfølgende sæson sås blomstrende eller bi-attractive afgrøder. Som for eksempel kartofler, majs, ærter, kløverudlæg med videre. Hvis du er i tvivl, så spørg Agricentret. I sådanne tilfælde kan benyttes Force-bejdsset udsæd

I tilfælde af at vi et år ikke får dispensationen, er det ikke nok, at NBR har brugbare strategier og varslingsystemer. Så er det vigtigt, at dyrkere også kan genkende de vigtigste skadegørere for at kunne undersøge egen mark, når der er blevet varslet.

Det vil kræve en smule øvelse, før alle bliver gode til at finde skadedyrene i roerne igen.

Når man er ude for at se på ukrudt i marken inden sprøjtning, er det oplagt lige at sætte sig ned på hug og kigge på et par planter. Først kan man se, om roens første blade er normale eller deforme på grund af trips. Dernæst kigge på bagsiden af bladene om der er æg fra bede-

fluen, for tilslut at hive en plante op for at se om stænglen og rødderne ikke er alt for angrebet af gnav fra skadedyr og symptomer af svamp.

I de Gaucho bejdsede roer vil man kunne finde skadedyrene men normalt ikke i et omfang, der kræver yderligere bekæmpelse.

I det følgende opsummeres nogle af de hyppigst forekommende skadedyr i de danske sukkerroemark under fremspiring. Vær opmærksom på at de nævnte skadetærskler fra andre lande kan variere pga. forskellige bekæmpelsesmidler, klima og varslingsystemer. Bede- og ferskenbladlus blev gennemgået i Sukkerroenyt 2018 nr. 3 side: 10-11.

Bedefluer, *Pegomya betae*

Udseende: Fluens er lys- eller mørkegrå og kan forveksles med stuefluen. I marken

skal man lede efter fluens hvide aflange æg, som lægges på bagsiden af roebladet. Æggene er 0,5-1 mm lange og lægges i rækker ved siden af hinanden.

Skade: Bedefluens larve trænger ind i bladet, hvor der først dannes små mineringer, der senere breder sig og udtørres

og bliver brune og visner.

Hvornår: Der er op til tre generationer af bedefluen pr. sæson, maj-juni, juli-august og september.

Skadetærskel: De danske skadetærskler opdateres.

Belgien, Tyskland og Hollands skadetærskler advarer generelt på 4 bladsstadiet ved 6 æg og larver pr. plante. Når planten har mere end 6 blade er skadetærsklen fra 10-20 æg pr. plante.

Foto 1 (ovenfor): En runkelroebille.

Foto 2 (til venstre): Symptomer fra runkelroebiller ses som runde sorte huller.

Foto 3 (øverst): 7 stk. af bedefluens æg, side om side.

Foto 4 (nederst): Symptomer fra bedefluens larve, minering.

Runkelroebiller, *Atomaria linaris*

Udseende: Billen er 1,2-1,7 mm lang og brun, se foto 1.

Skade: Runkelroebillen udgør i Danmark den største skade ved at gnave i kimstænglen. Gnav fra runkelroebiller kan genkendes ved at medføre helt runde og sorte huller i kimstænglen, se foto 2.

Hvornår: Runkelroebillen angriber, lige inden roen helt er kommet op af jorden, og kan være skadelig for planten frem til seksbladsstadiet.

Skadetærskel: De danske skadetærskler opdateres.

Tyskland og Polen varsler ved 20 procent angrebne planter frem til roen er på 4 bladstadiet.

Foto 5: (øverst) Trips.

Foto 6: (nederst) Plante med symptomer af trips, første bladsæteses som fortykkede og krøllede.

Trips, *Thrips tabaci angusticeps*

Udseende: Trips er ca. 1 mm lange og meget smalle.

Skade: Trips suger på kimplantens stængel og blade, hvilket forårsager forvredne og misdannede planter med fortykkede blade. Tripsenes sugemærker kan ses på undersiden af bladet som grå-hvide pletter, der kan skinne igennem til bladoverfladen.

Kuldeskader under fremspiring kan give lignede symptomer.

Hvornår: Trips angriber på kimbladsstadiet.

Skadetærskel: De danske skadetærskler opdateres.

I Holland er skadetærsklen ved udbredt forekomst.

Der findes andre skadedyr under fremspiring, ofte benævnt samlet som det jordboende skadedyrskompleks. Herunder hører springhaler, tusindben, symfyer og store dovenløber. Af andre skadedyr under fremspiring kan også nævnes smælderlarver og stankelben, som kan være fremtrædende, når forfrugt har været frøgræsmarker.

Kilder:

Sygdomme og skadedyr på Nordic Sugars hjemmeside, Link: https://www.intkoop.de/schaeden/mod_liz_schaeden_bestimmung/partner/dan_dk/lang/dk?ocs_ausgabe=liz_sae

Nielsen, G. C og Jensen, J. P (2010) Markens sygdomme og skadedyr. ■

Bevar potentialiet i hvert frø

Vi vil gerne tale om både
plantebeskyttelsesmidler
og udsæd med dig!

syngenta®

For mere information og kontakt - besøg vores hjemmeside: www.syngenta.dk

Syngenta Nordics A/S
+45 32 87 11 00

Følg os på Facebook: SyngentaDanmark

Forebyggelse af resistens mod fungicider i bladsvampe

Projektleder Anne Lisbet Hansen, NBR Nordic Beet Research

Forskellige svampemidlers effekt på bekæmpelse af bladsvampe, merudbytte og økonomi er beskrevet i Faglig Beretning 2018 (side 32-39), der udkom som tillæg til Sukkerroenyt 2019-1. Ligeledes indgår her anbefaling til sæson 2019. Forsøgsserien angående forebyggelse af fungicidresistens indgik ikke i Beretning 2018, og beskrives hermed i det følgende.

Der er stigende udvikling af resistens eller nedsat følsomhed overfor fungicider i bladsvampe i korn, hvilket nødvendiggør forholdstagen under bladsvampebekæmpelsen. I sukkerroer ses resistens mod strobiluriner og triazololer i bladsvampen *Cercospora*-bladplet fortrinsvist i USA og Sydeuropa, men der er også indikationer på resistens i Tyskland. I marken ser vi hvert år enkelte planter angrebet med *Cercospora*-bladplet, men indtil videre har bladsvampen svag udbredelse i vores nordlige region.

Risiko for resistensudvikling øges, når vi har færre nye midler og aktivstoffer til rådighed. For at forlænge effekten af de midler vi har til rådighed, er det nødvendigt at anvende en bekæmpelsesstrategi, der forebygger eller udsætter udvikling af resistens. Hvert år undersøges et antal indsamlede roeblade med angreb af meldug fra forskellige områder i DK og SE, som undersøges nærmere for strobilurin- og triazolresistens ved Århus Universitet, Flakkebjerg, se Faglig Beretning 2018.

I en NBR forsøgsserie 494 påbegyndt i 2016 i GUDP-projektet IPMIROER er det undersøgt, om strategier til bekæmpelse af bladsvampe, hvor der tages hensyn til forebyggelse af fungicidresistens, kan give samme eller bedre effekt på bladsvampe og udbytte i sammenligning til normal praksis. I svampebehandlingerne inddrages flere forskellige aktivstoffer og virkemekanismer. Nyeste resultater fra forsøgsserien gennemgås i det følgende.

Flere faktorer kan indgå i en forebyggende strategi mod fungicidresistens. Sædskifte med længere imellem roer kan mindske *Ramularia*, dyrkning af mindre modtagelige sorter, behovsbestemt svampebehandling, og anvendelse af blandinger eller skift mellem fungicider, hvor

aktivstofferne har forskellig virkemåde. I forebyggelse af fungicidresistens er det desuden vigtigt at undgå behandling på etablerede angreb.

Forsøg 2018

I to udførte forsøg 2018 er effekten af at skifte mellem, eller at tankblande, aktivstoffer med forskellig virkningsmekanisme, og at anvende reducerede doseringer undersøgt. Desuden er effekten af at behandle ved normalt behandlingstidspunkt samt ved tidlig behandlingsstart før synlige symptomer undersøgt.

I *tabel 1* ses, hvilke sæt af midler, doser og timings, der er givet til to forskellige sorter.

En sort har højere modtagelighed overfor meldug og *Ramularia* (Lombok) i forhold til en anden sort, der viser lavere modtagelighed (Selma KWS). Begge sorter har jævnbyrdig modtagelighed overfor rust. I *tabel 2* ses hvilke aktivstoffer, der indgår i de undersøgte fungicider.

I begge forsøg har der været over-middel angreb af rust, og i det ene forsøg har der været over-middel angreb af meldug, foto 1. Der har ikke været angreb af *Ramularia* i forsøgene, hvilket ikke er så overraskende, idet infektion med Ramu-

Tabel 1. Forsøglid i 2018. Led 1-9: Lombok, led 10-18: Selma KWS

Led	T0		T1		T2		T3		T4	
	Før symptom		Begynd. angreb		T1 + 7 dage		T2 + 7 dage		T1+21 dage	
Liter eller kg / ha										
1	10	Ubehandlet	-	-	-	-	-	-	-	-
2	11	-	0,5 Opera	-	-	-	-	-	-	0,5 Opera
3	12	-	0,5 Opera	-	-	-	-	-	-	0,5 Amistar Gold
4	13	-	0,25 Opera	-	-	-	-	-	-	0,25 Amistar Gold
5	14	-	0,25 O + 0,25 AG	-	-	-	-	-	-	0,25 O + 0,25 AG
6	15	0,25 Opera	0,25 Opera	-	-	-	-	-	-	0,25 Opera
7	16	0,25 Opera	0,25 Amistar Gold	-	-	-	-	-	-	0,25 Opera
8	17	0,25 O + 5 T	0,25 AG + 3 T	-	-	-	-	-	-	0,25 O + 3 T
9	18	-	0,25 Opera	0,25 Opera	0,25 Opera	0,25 Opera	0,25 Opera	0,25 Opera	0,25 Opera	0,25 Opera

Opera (O) Amistar Gold (AG) Thiopron (T)

Tabel 2. Produkter og aktivstoffer.

Middel, Fungicidgruppe	Triazol	Strobilurin	Additiv
Opera	Epoxiconazol	Pyraclostrobin	
Amistar Gold	Difenconazol	Azoxystrabin	
Maredo, Rubric	Epoxiconazol		
Thiopron			Svovl

laria kræver en halvkold og fugtig juli måned. 30-40 dage efter sidste behandling har svampebehandlingerne vist en effektiv bekæmpelse af meldug med 99-100 procent effekt og 55-91 procent effekt mod rust. Højeste effekt mod rust er indikeret ved to behandlinger med 0,5 liter Opera pr. ha (led 2 og 11) og ved fire behandlinger med 0,25 liter Opera pr. ha (led 9 og 18), tabel 1. Laveste effekt mod rust er indikeret i led 4 og 13, hvor Opera og Amistar Gold er anvendt med den laveste dosering testet, 0,25 liter pr. ha, og der er dermed dosis respons mellem 0,5 liter og 0,25 liter anvendt middel mellem led 3 og 12 til led 4 og 13 som forventet.

Merudbytte

Svampebehandlingerne har hævet udbyttet sikkert i forhold til ubehandlet. Lombok viser merudbytte på 1,62-2,80 t sukker pr. ha, der giver 15-17 procent udbytteøgning for svampebehandling, og Selma KWS viser merudbytte på 1,44-

2,52 tons sukker pr. ha svarende til 9-16 procent udbytteøgning, figur 1. Niveau i opnåede merudbytter i forsøgene er lidt højere i forhold til 2016 og 2017, hvilket udover svampeangreb kan tillægges tilvækst og højt sukkerindhold. Der er ikke opnået statistisk sikker forskel på merudbytte mellem svampebehandling, hvilket betyder, at man ikke med sikkerhed kan sige, at der er forskel mellem de afprøvede strategier. Dette fænomen er generelt set mere i landbrugsforsøg i 2018 med årsag i de tørre vækstforhold, som medfører større variation mellem forsøgspareller. Alligevel forsøges der at konkludere på resultaterne, også idet de støttes af tidligere års resultater.

Den ofte anvendte behandling i praksis, hvor 0,5 liter Opera pr. ha er anvendt to gange, viser de højst opnåede merudbytter i begge sorter på 16-17 procent (led 2 og 10). Denne behandling indikerer også højeste nettomerudbytte på ca. 2.900 kr. pr. ha. I Lombok viser behandling

med 0,5 liter Opera efterfulgt af 0,5 liter Amistar Gold (led 3) tendens til samme høje nettoresultat som to behandlinger med 0,5 liter Opera, mens dette ikke ses i samme grad i Selma KWS. Forsøgene 2016 viste ligeledes bedste resultat med to behandlinger med 0,5 liter Opera pr. ha. I 2017 kom behandling med 0,25 liter Opera efterfulgt af 0,25 liter Armure godt ud i nettomerudbytte, hvilket kunne skyldes høj effekt af Opera og Armure på *Ramularia*, som angreb i 2017. År 2019 er sidste anvendelse af Armure, og er udskiftet med Amistar Gold i forsøgene 2018.

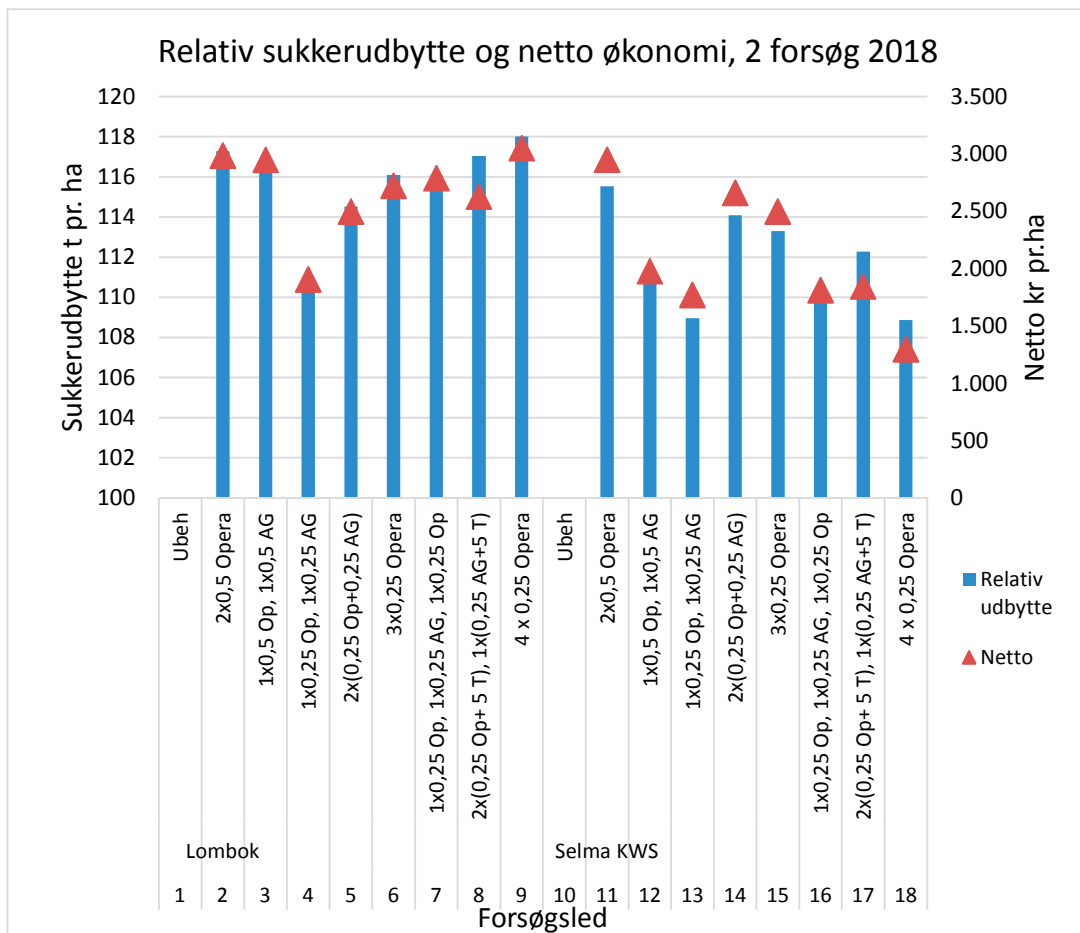
I Lombok har fire behandlinger med 0,25 liter Opera pr. ha tildelt med en uges mellemrum (led 9) også vist tendens til at give højt merudbytte og nettomerudbytte, hvilket kan skyldes, at rust er bekæmpet bedst her. Også i 2017 viste fire behandlinger med 0,25 liter Opera pr. ha tendens til at give et godt nettomerudbytte i Lombok (forsøgsleddet var ikke med i 2016). Resultaterne i 2018 indikerer, at det ikke har været rentabelt at påbegynde behandling før synlige symptomer forekommer, som afprøvet i led 6-8 og 15-17. Dette er generelt også konklusionen fra forsøgene 2016 og 2017 samt fra forsøgsserie 445 Tidlig bladsvampbekæmpelse 2013-2016.

Konklusion og anbefaling

De undersøgte strategier 2016-18 til forebyggelse af fungicidresistens indikerer, at behov for bladsvampbekæmpelse især afhænger af hvilke bladsvampe, der dominerer samt det pågældende sygdomstryk i det pågældende år. Generelt viser resultaterne, at de undersøgte strategier giver effekt og udbytte på samme eller lidt lavere niveau end den normalt anbefalede strategi.

Foto 1. Roer angrebne af meldug og rust, 2018.

Figur 1. Relativ sukkerudbytte og opnået nettoøkonomi efter bekæmpelse af bladsvampe med strategier led 1-9 i Lombok og led 10-18 i Selma KWS, gennemsnit af 2 forsøg 2018. Se tabel 1 for mere information om forsøgsled. Absolut udbytte i led 1 ubehandlet Lombok 15,54 t pr. ha, og i led 10 ubehandlet Selma KWS 16,23 t pr. ha.

Det anbefales fortsat at anvende 0,25 til 0,50 liter Opera pr. ha ved begyndende angreb af bladsvampe. Som alternativ til Opera kan anvendes Amistar Gold. Amistar Gold blev godkendt til brug i roer i 2018, og der er indtil videre færre erfaringer med midlet indtil videre. Maredo eller Rubric kan også anvendes, samt Armure i 2019, men Opera og Amistar Gold forventes at være stærkere mod bladsvampe, som undersøgt i andre forsøg (forsøgsserie 402). Additivet Thiopron kan med fordel tilsættes fungicidet ved udsigt til kraftige meldugangreb (se Faglig beretning 2018, side 33).

Behandling bør påbegyndes ved begyndende angreb, og højeste dosis anvendes ved etablerede angreb eller høj

smittetryk. Hvis roerne tages op efter midt oktober anbefales en opfølgende behandling cirka tre uger efter den første behandling. Hvornår det er aktuelt at behandle første og anden gang kan følges i varslingstjenesten juli-september.

Sortsforsøget opstartet i 2017, hvor alle sorter sammenlignes med og uden svampebehandling, viser, at alle sorter på sortlisten 2017 og 2018 har betalt for to behandlinger med 0,5 liter Opera. De her omtalte forsøg, hvor en mere modtagelig sort er sammenlignet til en mindre modtagelig sort med flere forskellige strategier, viser også, at som udgangspunkt har de to typer af sorter haft samme bekæmpelsesbehov. Der er indikationer på, at den mest meldugmodtagelig sort har vist

fordel ved fire behandlinger med en uges mellemrum med 0,25 liter Opera pr. ha påbegyndt ved begyndende angreb, men denne behandling vil øge presset mod resistensudvikling og er i denne sammenhæng ikke anbefalet. Kunne man tænke sig at afprøve fire behandlinger med Maredo eller Rubric, ja, så øges presset mod resistensudvikling maksimalt, da disse midler kun indeholder et aktivt stof (epoxiconazol), og må absolut undgås. Sammenfattende er den gældende anbefaling til svampbekæmpelse fortsat understøttet. Med anvendelsen af hvert af midlerne Opera eller Amistar Gold udbringes to forskellige aktivstoffer i to fungicidgrupper, hvilket forventes at udsætte resistensudvikling i forhold til anvendelse af et enkelt aktivt stof. ■

Opera®

- det bedste valg og et højt merudbytte

1,72 ton/ha sukker i 30 forsøg
fra 2009-2018 for
2 x 0,5 l/ha Opera

Kilde: Oversigt over Landsforsøgene 2018

Opera er mere end et svampemiddel.

Opera øger planternes fotosyntese og forbedrer kvælstofudnyttelsen med tendens til et lavere amino-N indhold, samt reducerer stresspåvirkninger i vækstsæsonen.

■ **Bedre plantesundhed**

■ **Ekstra sukker**

■ **Højere dækningsbidrag**

Læs mere på www.agro.basf.dk

eller kontakt:

Jesper Kystgaard 40 71 84 32

Jakob Skodborg Jensen 40 16 81 63

Just Bach Andersen 24 81 30 07

BASF
We create chemistry

AgCelence
Expect more

Økologisk dyrkning af sukkerroer – status og nyeste forsøgsresultater

Af:
Projektleder
Otto Nielsen,
NBR Nordic Beet
Research

Vi skal nu i gang med tredje sæson med økologisk dyrkning af sukkerroer i Danmark og anden sæson med GUDP-projektet Økologiske Sukkerroer, som er et samarbejdsprojekt under GUDP med deltagere fra SEGES Økologi, Århus Universitet (Flakkebjerg), VKST, Frank Poulsen Engineering, Johs. Mertz, Nordic Sugar og NBR. Forsøgsresultater fra 2018 er tilgængelige blandt andet i NBR's faglige beretning 2018 og i det følgende opsummeres status på muligheder og udfordringer.

Traditionelle sukkerroesorter i økologisk dyrkning

Forskellen på roesorter ved traditionel dyrkning er for en lang række parametre veldokumenteret, men spørgsmålet er, hvordan de klarer sig i økologiske marker. Det er et udvalg af de traditionelle sorter, som anvendes ved økologisk

dyrkning, og den eneste forskel er indtil videre, at der ikke bejdses mod rodbrand og skadedyr. Resultaterne fra 2018 viser ikke nogen klare forskelle mellem de fire sorters modtagelighed overfor angreb af diverse skadegørere. Der blev ikke målt udbytte i forsøgene i 2018, men det er planen at gøre dette i 2019, og så bliver det spændende at se, hvor meget sorterne skiller sig ud ved økologisk dyrkning.

Startgødning i organiske former

Placering af startgødning ved økologisk dyrkning kan være lidt af en udfordring, da gødningen er af en anden beskaffenhed end den faste eller flydende kunstgødning (foto 1). I 2018 blev der lavet forsøg med flydende vinasse- og protamylasseprodukter samt med faste pelleterede produkter baseret på slagteriefald (Øgro), hønsemøg og et restprodukt fra rensningsanlæg (Struvit). De bedste resultater blev opnået med de flydende produkter, og disse vil i 2019 indgå i en mere praktisk afprøvning. Gødnings-effekten af pelleteret hønsemøg vil blive forsøgt forbedret ved at udbringe den 5-10 dage før såning for at give mineraliseringen et forspring.

Foto 1. Forsøg med placeringseffekt af organiske gødninger

Falsk såbed – vælg mellem ukrudtstryk og udbytte

Udsættelse af såning efter endt såbedstilberedning kan nedbringe mængden af ukrudt, der vil spire frem i roerne. Såbedstilberedningen stimulerer ukrudtsfrøene til at spire, hvorefter de bekæmpes med en strigling, som skal være overlig for ikke at stimulere endnu flere ukrudtsfrø. Forsøgene i 2018 viste, at såmaskinen i sig selv også bekæmper en del ny-spirede ukrudtsfrø. Falsk såbed er således en relativ sikker metode til at bekæmpe ukrudt, men ulempen er, at vækstsæsonen bliver kortere, så valget står mellem lavere ukrudtstryk og længere vækstsæson. I forsøgene i 2018 medførte udsættelse af såning med 7-10 dage omkring en halvering af ukrudtstrykket (varmesum på 47-75 daggrader ved tærskeltemperatur sat til tre grader).

Blindbearbejdning – hvordan og hvornår

For at slippe af med det ukrudt, som fremspirer umiddelbart før roerne, anvendes blindbearbejdning. I projektet indgår brænding og strigling (foto 2). Strigling er billigst, men fungerer bedst under tørre forhold, hvorfor brænding kan være et alternativ. I projektet har vi sammenlignet flade- og rækkebrændere for at se på effekt i relation til gasforbrug, og her gav rækkebrænderen det bedste resultat. Brændere har yderligere

Foto 2. Forsøg med falsk såbed og blindbearbejdning med blandt andet rækkebrænder (t.v.) og ukrudtsstrigle.

den fordel, at jorden ikke bearbejdes og dermed ikke stimulerer nye ukrudtsfrø til at spire.

I projektet forsøger vi at blindstrigle med radrenserens roterende fingerrensere. Det ser ud til at kunne fungere, men det bliver først i 2019, at vi sammenligner denne teknik med andre blindstriglingsteknikker i deciderede forsøg. Ved at bruge radrenseren til blindstrigling kan

vi udnytte den aktive redskabsstyring til at lokalisere rækken og samtidig få større udnyttelse af radrenseren. Roterende fingerrensere er endvidere mere effektive end strigletænder, da de roterer hurtigere end fremkørselshastigheden.

I 2018 medførte både strigling og brænding op til en halvering af ukrudtsmængden. Risikoen ved blindbearbejdning er, at også roerne tager skade, og derfor er

det vigtig, at roerne fremspirer ensartet (figur 1).

Radrensning – også i rækken

Radrenseren er en gammel kending indenfor ukrudtsbekæmpelse og har fået hjælp af både kameraer og GPS-baseret redskabsstyring. Derved er det blevet muligt at reducere bredden af det ubehandlede bånd omkring rækken helt ned til 4 cm selv ved hastigheder over

GRIMME

- fra såning til optagning

DO IT – AND DO IT RIGHT!

2012 GRIMME Rexor 630

 Nr.: 7279
 Ha: 3554 **1.600.000**

2018 GRIMME Rexor 620

 Nr.: 7476
 Ha: 861 **3.100.000**

SALG & RÅDGIVNING

Uffe Jensen
+45 4028 1374
uj@grimme.dk

2009 GRIMME Maxtron 620

 Nr.: 7220
 Ha: 4362 **900.000**

2011 GRIMME Maxtron 620

 Nr.: 7510
 Ha: 2964 **1.100.000**

2008 GRIMME Maxtron 620

 Nr.: 6047
 Ha: 2411 **1.500.000**

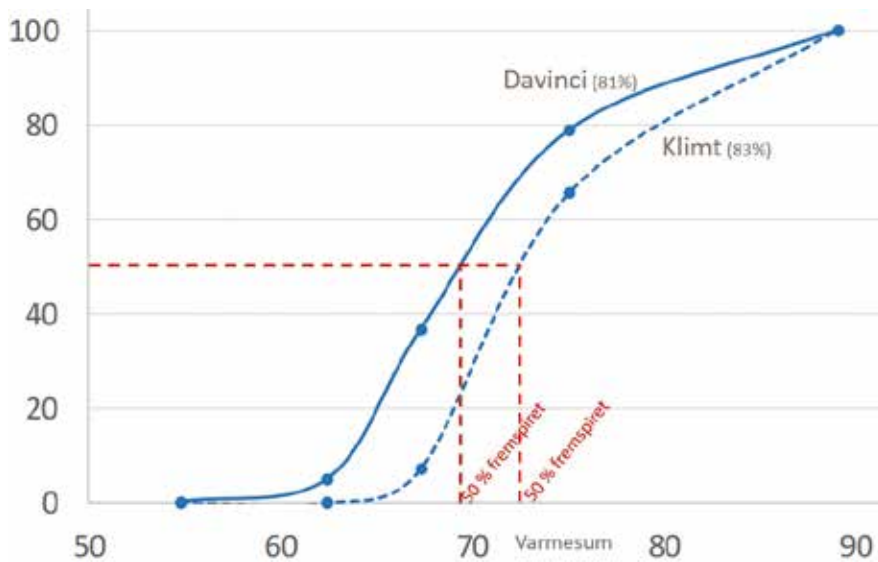
2013 GRIMME Maxtron 620 II

 Nr.: 6674
 Ha: 1602 **1.700.000**

2007 Holmer Terra Dos T3

 Nr.: 6765
 Ha: 1215 **750.000**

www.grimme.dk
GRIMME Skandinavien
• Løvhegnet 9-11
• DK-8840 Rødkærnsbro
• +45 8665 8499
• grimme@grimme.dk

Figur 1. Fremspiringsprofil (andel af frø med minimum 15 mm topspire) for to roesorter, som i 2018 blev anvendt i økologisk dyrkning. Fremspiringshastighed har betydning for hvor meget tid, der er til blindbearbejdning.

10 km/t. For at kunne udnytte denne teknik fuldt ud er det dog nødvendigt, at både såmaskine og radrenser holder en præcis rækkeafstand, hvilket typisk ikke helt er tilfældet grundet slør eller skævheder på maskinerne. Den største præcision fås ved at anvende den samme aktive redskabsstyring til både såmaskine og radrenser. Dette løses med en GPS-styret sideforskydningsramme mellem traktor og redskab eller ved at placere redskabet under en redskabsbærer med GPS. I projektet anvendes aktiv redskabsstyring i kombination med radrenser med ekstra kraftige lejer i parallelogrammerne. Dernæst går forsøgene ud på at kombinere roterende fingerrensere - også kaldet fingerhjul - og hypning til at bekæmpe ukrudt i rækken. Det var vi ikke så heldige med i de første forsøg i 2018, hvilket blandt andet skyldtes, at den forudgående ukrudtsbekæmpelse ikke havde været effektiv nok.

Lugning med eller uden robot

Begrebet robot bruges om flere typer redskaber, som er i stand til at fjerne ukrudtsplanter, som står i afgrøderækken. Traktormonterede robotter, som blandt

andet Garford, Frank Poulsen Engineering og Steketee producerer, har i mange år effektivt fjernet ukrudt i kulturer, hvor der anvendes udplantning. I dette tilfælde har robotten nemt ved at kende forskel på afgrøde og ukrudt, da en udplantet afgrøde er markant større end ukrudtet og robotens kamera skal derfor blot være i stand til at skelne mellem små og store grønne planter og altså lade de store stå. Udplantning af roer er kostbart og har aldrig lykkedes specielt godt – blandt andet bliver rødderne ofte meget grenede – og det kræver derfor bedre kameraer og software at kunne skelne mellem afgrøde og ukrudt, når der er tale om såede afgrøder.

Robotternes evne til at skelne mellem afgrøde og ukrudt bliver bedre og bedre, men trods dette kan det ofte være vanskeligt at bekæmpe det ukrudt mekanisk, som vokser tæt op af afgrødeplanterne. Udfordringen med at kende forskel på afgrøde og ukrudt forsøges blandt andet løst af firmaet Farmdroid, som har udviklet en selvkørende robot, som først sår hver enkelt roe med GPS-position og dernæst anvender kendskabet til roens

placering til at luge udenom. Farmdroid afprøves i 2019 af ni dyrkere. Udfordringen med at bekæmpe ukrudt tæt op af roen kan formodentligt løses med berøringsfri metoder. Her er Frank Poulsen Engineering ved at udvikle en teknik, hvor en serie af ganske små gasbrændere konstant er tændt bortset fra, når en gasbrænder passerer en afgrødeplante. Af andre lovende berøringsfrie metoder, som er på vej, skal nævnes anvendelse af strøm.

I projektet kvantificeres effekten af robotternes arbejde i et antal marker. Formålet er blandt andet at observere, hvilke ukrudtsplanter (type, størrelse og position i forhold til afgrøden) robotterne har svære ved at bekæmpe. Da robotterne indtil videre ikke har været effektive nok, har en del økologiske dyrkere valgt at satse på manuel lugning enten på traditionel vis eller ved hjælp af lugevogne. Valget mellem robotlugning og manuel lugning bør ske før såning, da robotlugningshastighed øges ved øget planteafstand, og planteafstanden skal helst være minimum 20 cm.

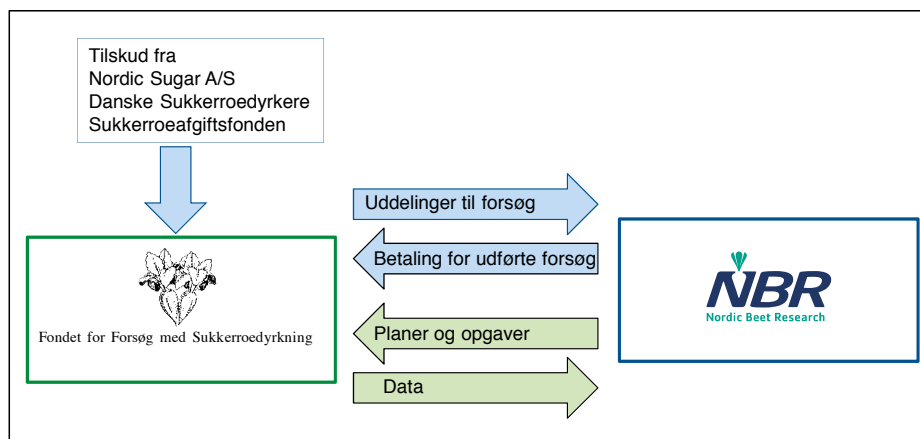
Minimering af frøpulje

Dette emne blev omtalt i december-nummeret af Sukkerroe-nyt 2018. I skrivende stund ser det ret broget ud i de anlagte forsøg i arealer dyrket med strip tillage, idet specielt ukrudtet mellem de kommende roerækker har vokset sig ret stort i løbet af vinteren. Ukrudtets tilvækst har været ekstra stor, fordi vi i efteråret klippe efterafgrøden, og nu går overvejelserne på, om vi bliver nødt til at klippe ukrudtet for at kunne få bugt med det. Ukrudtet i de kommende afgrøderækker skal vi kunne bekæmpe ved såbedstilberedningen og uden at få harvet for mange nye frø op. ■

Nøgletal for 2018 for Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning (FFS)

I lighed med tidligere år viser vi her nøgletal fra sidste regnskabsår for Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning.

Forsøgsvirksomhedens indtægter

FFS modtager basistilskud fra Nordic Sugar A/S og Danske Sukkerroedyrkere. Danske Sukkerroedyrkere yder tilskuddet delvist via Sukkerroeafigtsfonden, som modtager tilskud fra Promilleafgiftsfonden. Herudover har fonden indtægter fra erhvervsmæssige forsøg.

Organisatorisk

FFS udfører forsøgsarbejde indenfor sukkerroedyrkning for blandt andet NBR. NBR udarbejder planerne, som gennemføres af FFS i et tæt samarbejde med forsøgslederne i NBR. Når FFS har leveret data fra registreringer og observationer i forsøg og udviklingsopgaver, behandler NBR og FFS data. NBR skriver den endelige rapport, lægger den på hjemmesiden samt udarbejder den skrevne beretning, der udsendes til alle roedyrkere og øvrige modtagere af Sukkerroenyt. Som bekendt har begge organisationer til huse på Sofiehøj, der muliggør et meget tæt samarbejde i dagligdagen. Økonomisk og strukturelt er samarbejdet baseret på samme model i

	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Nettoomsætning	10.676	9.557
Forsøgsomkostninger	(5.786)	(5.197)
Bruttoresultat	4.890	4.360
Administrations- og distributionsomkostninger	(1.262)	(1.031)
Andre driftsindtægter	676	547
Driftsresultat	4.304	3.876
Finansielle poster netto	(1.832)	1.770
Årets resultat	2.472	5.646

både Sverige og Danmark, bortset fra at det i Sverige er Hushållningsselskabet, der er den praktiske operatør for NBR.

Aktiviteter

Omfanget af forsøg og undersøgelser var i 2018 højere end normalt, hvilket blandt andet skyldes en del økologiske forsøg i relation til GUDP-projektet Økologiske Sukkerroer. Klassiske blokforsøg udgør fortsat hovedaktiviteten, og en stor andel af disse forsøg har til formål at afprøve forskellige produkters effekt i sukkerroedyrkingen. Igen i 2018 har FFS bidraget til varsling mod bladsvampe,

og af øvrige aktiviteter kan nævnes 5T-projektet samt undersøgelser omkring sammenhængen mellem rensning, spild og lagring.

Årets resultat

Årets resultat er et overskud på 2,5 mio. DKK (2017 var der et overskud på 5,6) før uddelinger, som udgør 5,4 mio. DKK (4,9). Forsøgsvirksomheden er godt 400 t kr. større end i 2017, men resultatet påvirkes negativt af tab på finansielle poster på 1,83 mio. DKK mod en positiv påvirkning i 2017 på 1,77 mio. DKK. ■

Generalforsamling i Danske Sukkerroeddyrkere - Saksøbing den 4. marts 2019

Af Klaus Sørensen

Formanden for Danske Sukkerroeddyrkere, Jørn Dalby på talerstolen.

Danske Sukkerroeddyrkere afholdt sin generalforsamling den 4. marts 2019 i Saksøbing, hvor 250 deltagere var mødt frem, heraf 183 stemmeberettigede.

Beretning og regnskab kan hentes på Danske Sukkerroeddyrkeres hjemmeside: danskessukkerroeddyrkere.dk

Uddrag af debatten

Lars Rubæk og Knud Knudsen pegede begge på den faste topskive. Det er vigtigt, at den kommer på plads, da vi nu har et unødvendigt stort spild. Roerne aftoppes for hårdt i marken – det er vigtigt at få en større del af roerne med ind til fabrikken. Den nuværende manuelle aftopning i prøvevasken er ikke løsningen.

Jørn Dalby bekræftede i sit svar, at vi skal have aftalt en fast topskive, som de allerede har i bl.a. Tyskland, Holland, England, Sverige og Frankrig. Det skal også medvirke til, at vi får mere sukker i siloen. Vi var tæt på en aftale sidste år uden at nå helt i mål, men det skal lykkes nu. Vi har de nødvendige data til at foretage ændringen. Vi skal dog ikke benytte hverken video- eller vægtfyldte teknologi – det har man prøvet i andre lande, uden at det er vejen frem.

Lars Rubæk pegede videre på, at hvis man skal låses fast på, hvilke marker man skal levere som hybridkører, så er resultatet, at endnu flere marker forsvinder med roer.

Det er desuden vigtigt med god kommunikation fra foreningen til medlemmerne. Troels Frandsen svarede, at det ikke er tanken, at markerne skal låses fast. Det bliver sådan, at dyrkerne først på et sent tidspunkt op mod kampagnen skal melde ind med en prioritering af markerne, og bliver der særlige udfordringer i kampagnen, må man henvende sig til Agricen-tret.

Jørn Dalby svarede, det er vigtigt, at vi som forening prøver at gøre os lækre overfor medlemmerne og levere det, som medlemmerne ønsker. Vi arbejder med at etablere et medlems- og mailsystem, som bliver en hjælp i kommunikationen.

Karsten Høegh pegede på, at det mindre udbytte pga. tørken i 2018 for ham medfører krav om 5 % større roeareal som følge af et lavere 5-års gns. – så opfordringen er, at 2018 tages ud af gennemsnittet.

Karsten Høegh spurgte desuden ind til, om vi kan være sikre på at få alle pengene, som vi har til gode for roerne frem til slutafregningen – det er en stor procentdel.

Jørn Dalby svarede, at tørken har ramt hårdt, og vi er i dialog med Nordic Sugar om en løsning. Vi skal dog tænke det grundigt igennem, hvilken virkning det har, hvis man tager et år ud af statistikkens. 2018 har i øvrigt først virkning for 2020, hvor året indgår i 5-års gns.

Jørn Dalby bekræftede, at vi har mange penge til gode i slutafregningen – i år op mod 40 % af roeafregning for mange. Vi har drøftet det med Nordic Sugar, som forsikrer, at de betaler og er en gældfri virksomhed, hvilket giver sikkerhed.

Kristian Sørensen pegede på den nye Brancheaftale fra 2020 og frem. Den sidste Brancheaftale for 2017-19 var en uskøn affære med nogle omfattende ændringerne efter ophør af kvoter, og tilliden mellem Nordic Sugar og Danske Sukkerroeddyrkere, som har været opbygget over generationer, blev ødelagt. Kender foreningen medlemmernes interesser?

Jørn Dalby svarede, at det ganske rigtig var en stor omvæltning f.eks. på transport.

Om vi ved, hvad medlemmerne vil? – vi har opfordret medlemmerne mange gange til at komme med input, og mange henvender sig. Samler f.eks. op på hvert bestyrelsesmøde på medlemshenvendelser – og vi har lige været igennem en strategi, hvor vi satte fokus på medlemmerne.

I bestyrelsen har vi op til forhandlingerne gennemgået brancheaftalen og lavet oplæg.

Det vil altid være sådan, at hverken vi eller Nordic Sugar får alt hvad vi ønsker – aftalerne er et kompromis.

Thomas Huge takkede for en god og fyldestgørende beretning og pegede på manglende spireevne i sorten Selma. Thomas Huge fremviste en række billeder fra marken med Selma og en anden sort som dokumentation for problemet. Thomas Huge oplyste, at han blev klar over, at noget var galt og fik en konsulent til at se på det, og tabet skal opgøres. Er blev et tilbudt ekstra pakker med frø fra frøfirmaet som erstatning, men det rækker ikke. Frøet er købt af Nordic Sugar, som bør være dem, der yder erstatning. Lars Erik Nielsen pegede på, at han også er en af dem, der er ramt af dårlig fremspiring i Selma – forslag til at få en fast procedure til håndtering af sådanne sager.

Lars Erik Nielsen foreslog desuden rullende kontrakter, hvor man kan lægge et år på de 3-årige kontrakter, så de hele tiden har en 3-årig varighed. Herved kan man planlægge og budgettere langsigtet.

Jørn Dalby bakkede om en fast procedure for løsning af sådanne sager på roefrø – på samme vis som der nu er ved at blive fastlagt procedurer for løsning af udstående sager fra kampagnen – som Troels Frandsen var inde på i beretningen.

Jørn Dalby pegede endvidere på, at det er en god ide med mulighed for rullende kontrakter – det vil blive taget med i forhandlingerne.

Niels Erik Nielsen spurgte ind til, hvad transportordningen har givet os dyrkere, roedyrker mellem Slagelse og Fuglebjerg? – selvom ordning nok er kommet for at blive.

Har man overvejet at få mulighed for at køre med vogntræk med 50 tons? – det vil få kunne give besparelser på roetransporten. Kuledækning, her oplever vi i området, at der var for få duge, også selvom der i år kun var brug for få – hvordan kommer det så til at gå, hvis vi får en lang kampagne og brug for mange duge!

Niels Erik Nielsen foreslog til slut, at 2018-udbyttet udgår, og at året i stedet erstattes af 5-års gns.

Jørn Dalby svarede, at transportordningen blev udvidet, så den nu omfatter fri afhentning af roer op til 80 km grænsen, hvilket har en positiv virkning i det nævnte område. Tror ikke, at vi er modne til nye ændringer på transport.

Ved ikke, om vi må køre med 50 tons, 25 m træk – det kan vi undersøge.

Og har helt ret ved kuledækning – det er ikke til at forstå, at der ikke var duge nok i kampagnen – der skal bare være duge nok! 2018-udbyttet og 5-års gns. er noget vi ser på og finder en løsning på, så vi ikke bliver ramt unødigt hårdt af tørken i 2018.

Peter Tillisch pegede på, at der i beretningen lægges op til debat om betaling indenfor 15 km til transporten. Det skal være lige for alle – dyrkere nord fra skal i givet fald også kompenseres for transporten.

Næstformand Troels Frandsen beretter om kampagneforløbet på fabrikkerne og arbejdet i fabriksudvalget.

Renol

...effektiv penetreringsolie,
den originale og velkendte

- ✓ Større sikkerhed
- ✓ Forstærker effekten
- ✓ Hurtigere regnfastede
- ✓ Velafprøvet
- ✓ Vegetabilsk oprindelse
- ✓ Biologisk nedbrydeligt

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet for anvendelse. Vær opmærksom på de advarselssætninger og advarselssymboler, der fremgår af etiketten. Nordisk Alkali er medlem af Dansk Planteværn.

Nordisk Alkali
Anemonevænget 2
4330 Hvalso
Tlf. 4649 1171
info@nordiskalkali.dk
www.nordiskalkali.dk

 Nordisk Alkali

member of the Belchim Group

Jørn Dalby svarede herunder, at der har været kæmpet meget i forhandlinger om transport for alle, herunder fortsat mulighed for selvtransport og afhentning op til 80 km.

Vagn Larsen efterlyste hæftet med sukkerstatistik, som tidligere har været udleveret på generalforsamlingen, og opfordrede desuden under omtale af bæredygtighed bl.a. til et samarbejde med DN.

Jørn Dalby svarede, at der af konkurrencehensyn er informationer, som vi ikke længere må eller ønsker at oplyse, men vi ser på, hvad der er muligt i forhold til en ny version af statistikhæftet.

John Nielsen takkede for en god beretning, den var lang men kom også langt omkring.

Der blev omtalt værdien af medlemskab – her er det vigtigt, at vi står sammen, selvom tiderne er trange.

Tørkepakke, brugt meget tid på det i sommer. Der var politiske vilje til mere, men det blev i ikke til så meget – men vi har ikke mistet håbet.

Pesticider og godkendelsesprocedure – der er følelser inde over.

Målrettet regulering står vi overfor, landbrugspakken. Her har roerne en positiv rolle som en afgrøde, der er god til at opsamle N.

Og når vi taler om bæredygtighed, skal vi gå efter at dyrke roerne så tæt på fabrikkerne som muligt.

Jørn Dalby udtrykte enighed og pegede på, at vi skal stå sammen, hvor det er vigtigt, at vi viser værdien af et medlemskab.

Forslag fra Henrik Marcussen

Henrik Marcussen havde fremsendt et forslag til behandling på generalforsamlingen.

Forslaget var delt i to dele.

Forslag – del 1.

Der stilles forslag til gennemgang af transportaftaler for roer af vognmænd og selvkører af uvildig advokat, om hvorvidt aftalerne lever op til aftalen, i Brancheaftalen/Vilkår for roe logistik bilag 2 / Transport af egne roer, punkt 5, afsnit 3.

Undersøgelsen skal belyse om der er overensstemmelse i aftalen.

Er dette ikke tilfældet, forventes det rettet med tilbagevirkende kraft og tilrettet i ny brancheaftale.

Henrik Marcussen motiverede sit forslag og rettede herunder også en appel til Nordic Sugar om at give en indsigt i deres aftaler med vognmændene, så alle usikkerheder kunne ryddes af vejen.

Bestyrelsen svarede bl.a., at der er arbejdet intensivt med dette område, hvor det under forhandlingerne bl.a. blev sikret, at man fortsat kan transportere sine egne roer, herunder som hybridkører, samt at man ikke er tvunget til at rense roerne i første del af kampagnen.

Vognmandsaftalerne var ikke på plads, da Brancheaftalen skulle færdiggøres, hvilket er årsagen til, at teksten ikke blev formuleret med en præcis angivelse af, hvilke omkostninger der adskiller betalingen til selvkørere i forhold til betalingen til vognmænd.

Bestyrelsen kan ikke få indsigt i aftalerne mellem Nordic Sugar og vognmændene, da de er fortrolige, men Nordic Sugar har efterfølgende oplyst, at der er 5 elementer, der ligger til grund for forskellen:

- Kørsel aften
- Kørsel søndag
- Ventetid
- Ekstra kørsel i forbindelse med læsning
- Administration

Bestyrelsen pegede videre på, at disse elementer overholder aftalen i forhold til det, der må udgøre en forskel, og bestyrelsen har tillid til, at Nordic Sugar har beregnet korrekt, selvom det ikke er

Henrik Marcussen på talerstolen for at motivere sit forslag.

muligt at få indsigt i aftalerne mellem vognmændene og Nordic Sugar.

Bestyrelsen oplyste til slut, at da det ikke er muligt at få indsigt i aftalerne, hvilket man har forsøgt af flere omgange men ikke har krav eller mulighed for, kan man ikke støtte forslaget, da man ikke har mulighed for at opfylde en evt. vedtagelse af forslaget.

Forsamlingen debatterede herefter forslaget med flere indlæg, hvorunder Henrik Marcussen i første omgang fastholdt, at han ønskede en skriftlig afstemning. Bestyrelsen pegede herunder på, at da det ikke er muligt for en bestyrelse af at opfylde en beslutning, hvis forslaget skulle blive vedtaget på generalforsamlingen, ville bestyrelsen gå af, såfremt det blev tilfældet.

Henrik Marcussen oplyste til slut, at han havde fremsat forslaget med henblik på at få afprøvet, om Nordic Sugar betaler det de skal til selvkørerne og få lukket denne usikkerhed blandt dyrkerne. Henrik Marcussen pegede på, at han dog ikke havde til hensigt at vælte bestyrelsen på dette og derfor trækker forslaget, idet han også havde opnået den ønskede debat om emnet.

Forslag – del 2.

Der stilles forslag om, at man i foreningen Dansk Sukkerroedyrkere inddrager en bisidder i form af en professionel forhandler til forhandlingerne om ny brancheaftale.

Formålet skal være at hjælpe bestyrelsen med evt. at forenkle aftalen og se på hele aftalen udefra. Desuden er der et juridisk og sprogligt aspekt at tage hensyn til.

Henrik Marcussen motiverede sit forslag og pegede herunder på, at forslaget er ment som en hjælp – det er vigtigt at få klare formuleringer i aftalerne, hvor en ekstern kan have mere fokus på det juridiske.

Bestyrelsen svarede herunder, at den er imod forslaget, idet forhandlingerne og hele området er meget komplekst og omfattende, og det vil tage lang tid for en ekstern at komme ind i hele stofområdet. Det vil derfor være meget omfattende, hvis en ekstern professionel forhandler skal deltage og kunne bidrage positivt, og det vil også indebære en stor omkostning for foreningen. Bestyrelsen oplyste, at der løbende benyttes juridisk gennemgang af aftalerne afhængig af den konkrete sag, og dette vil blive styrket fremadrettet.

Bestyrelsen vurderer samlet set ikke, at det vil fremme processen og resultatet for dyrkerne, såfremt der inddrages en bisidder i form af en professionel forhandler, og *bestyrelsen* er derfor imod forslaget.

Forsamlingen debatterede forslaget, hvor *Henrik Marcussen* til slut oplyste, at han trak forslaget, idet havde har opnået den ønskede debat om emnet.

Christian Jensen, ny i forretningsudvalget

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig, hvor Jørn Dalby blev genvalgt som formand og Troels Frandsen som næstformand.

I forretningsudvalget skete der en enkel ændring, således at Christian Jensen indtræder i stedet for Finn Jørgensen.

Udover Christian Jensen er forretningsudvalgets medlemmer uændret Jørn Dalby, Troels Frandsen og Anita Halbye. Fabrikudvalget består uændret af Troels Frandsen (ordfører), Michael Grunnet Rasmussen og John Reese Jensen. ■

Danske Sukkerroedyrkeres bestyrelse og foreningssekretær taget umiddelbart efter generalforsamlingen.

Øverst fra venstre: Christian Jensen, Jørn Dalby, Anita Halbye, Morten Thorkilsen, Helge Danneskiold-Samsøe og Klaus Sørensen (foreningssekretær).

Forest fra venstre: Finn Jørgensen, Michael Grunnet Rasmussen, Troels Frandsen, Michael Hansen og John Reese Jensen.

Danske Sukkerroedyrkeres bestyrelse 2019

Gdr. Jørn Dalby
(formand)
Stenvang
Kattesundet 3
4874 Gedser
Tlf. 4010 8319

Gdr. Troels Frandsen
(næstformand)
Vantoregård
Vantorevej 53
4880 Nysted
Tlf. 2332 0375

Propr. Finn Jørgensen
Landsledgård
Klintevej 145
4780 Stege
Tlf. 2128 3039

Godsejer Anita Halbye
Høvdingsgaard
Kålvevej 29
4735 Mem

Gdr. Michael Hansen
Knoldeholm
Knoldeholmsvej 8
4892 Kettinge
Mobil 6139 1465

Gdr. Michael Grunnet
Rasmussen
Nygård
Skodsbøllevvej 29
4920 Søllested
Tlf. 2537 1399

Gdr. John Reese Jensen
Koldekilde
Koldekildevej 3
4200 Slagelse
Tlf. 2859 4244

Gdr. Morten
Thorkilsen
Søgaard
Vinde Helsingevvej 1
4281 Gørlev
Tlf. 2012 3564

Gdr. Christian Jensen
Lindgårdsvej 4
5900 Rudkøbing
Tlf. 2172 6257

Godsejer Helge
Danneskiold-Samsøe
Øllingsøe Gods
Græshavevej 33
4920 Søllested
Tlf. 5494 4102

Af Evald Jensen
Godschef på
Knuthenborg

Indspil til den nye Brancheaftale - højere tillæg for tidlig levering og udfordring med leveringsplanen

Knuthenborg – en oplevelse vildere! Sloganet for Knuthenborg Safaripark kender mange – men Knuthenborg driver også landbrug, skovbrug, havn og udlejning. For året 2019 har jeg lovet at være dyrkerskribent i Sukkerroenyt – og sukkerroer bliver selvfølgelig det centrale i alle artikler – men der kommer også lidt om, hvad vi ellers laver på Knuthenborg.

Vi er ikke kommet i gang i marken endnu her den 25. marts – så hvad i alverden sætter man så 9 mand til sådan en helt almindelig dag i marts!

Mandag morgen starter altid med et morgenmøde, hvor vi samles for en gennemgang af opgaver den kommende

Entreprenør med grenknuser i gang i Parken.

uge – samt en status på, hvor langt de forskellige opgaver og projekter er kommet. Her den 25. marts er dog en særlig dag, da vores tømrer – Thorkild Petersen – har 35. års jubilæum på Knuthenborg!

Jeg får tit den kommentar fra kollegaer m.fl. at ”nej hvor er du altså heldig med at have så mange gode folk”, og det udsagn er fuldstændig rigtigt, men held gør det nok ikke alene.

Af de 9 jeg har ansvaret for – har jeg kun ansat de 4 – i de snart 25 år, jeg har bestridt jobbet. De 5 andre har været her længere tid end mig – så det er medarbejdere med lang anciennitet og i den grad folk – der kan deres håndværk, er fleksible og engagerede! Der er skrevet tykke bøger om ledelse, men hvis man bruger grundholdningen om, at andre mennesker gerne vil behandles, som man selv gerne vil behandles – så kan man komme langt!

Parken klar til sæson nr. 50

Her i slutningen af marts er Parken langt fra klar til åbning lørdag den 13. april. Det vælter hver morgen ind med

Mandag morgenmøde med kaffe og rundstykker i anledning af 35. års jubilæum.

Nye muligheder for overnatning i Parken - nyhed 2019.

håndværkere, som er i fuld sving med klargøring og nyheder til den kommende sæson, som er nr. 50. Vores opgaver er plantning, vej anlæg, hegn, græsarealer og slåning og almindelig klargøring med at rive og feje overalt. Opgaverne kan løses med maskiner de fleste steder – men der også en del håndarbejde. Så sådan en almindelig mandag i marts er næsten alle mand i Parken + entreprenører udefra med gravemaskiner, grenknuser m.m.

Landbruget

I landbruget har vi tildelt gødning på frøgræs og er ellers klar med alle maskiner, såsæd m.m. Jorden er stadig væk for våd efter de godt 100 m.m. vi har fået i marts – men jeg tænker, at vi kan komme i gang med gødning m.m. her sidst i uge 13.

I år skal vi som noget nyt prøve spinat – som er en ny afgrøde hos os. Som tidligere nævnt er vi usikre på sukkerroernes fremtid og vil gerne prøve alternativer af. Derfor prøver vi nu spinat og gerne i 5 år – så vi får et klart billede af mulighederne hos os selv. Vi skal så spinat med vores Horsch Maestro 18 rækkers roeså-

maskine, og det har voldt os lidt hovedbrud med sprøjtespor på 36 meter, 12 rækker hunplanter, 4 rækker hanplanter, 2 blindrækker også ovenikøbet forskellig planteafstand på han- og hunplanter! Ideen var jo at bruge samme såmaskine og radrenser, som vi har til roerne – så det kunne være en smule rationelt. Med god assistance fra Horsch Fabrikken i Tyskland og med lige dele tålmodighed

Såsæd er klar.

og stædighed fra folkene på Knuthenborg – har vi nu en gennemtestet løsning (på værkstedsgulvet) og kunne nøjes med en mindre ombygning og nyt software til såmaskinens computer. Nu bliver det bare spændende at afprøve det i ”virkeligheden”. Tanken er, at vi sår roer først og spinat til sidst. Hvis alt går vel, skal vi fra start til slut bruge en 8 - 10 dage sammenlagt.

Vi har ændret markplanen en lille smule her i sidste øjeblik og indgået en kontrakt på grynhavre med DLG, som vi skal dyrke 55 hektar af. Igen for at afprøve alternativer og prøve at få så meget af kornavlen over på kvalitetskorn som fremavl, maltbyg m.m.

Ny Brancheaftale til 2020

Det ville være ønskeligt, at vi får et højere tillæg for tidlig levering – da tillægget ikke står mål med det tab, der er i virkeligheden – ved at tage roer op i september.

Dernæst er der virkelig en udfordring med de leveringsplaner, der bliver udarbejdet. Nedenstående er uddrag fra *Bilag 2 – Leveringskontrakt*:

Plantning i Parken.

” Leveringsplanen er opdelt i en periode for tidlige leverancer, der er ønsket af Dyrkerne, og herudover fem (5) lige lange perioder, baseret på den forventede kampagnelængde.

Dyrkeren skal sikre, at den aftalte/planlagte mængde roer kan afhentes af den af NS antagne roetransportør i henhold til den gældende leveringsplan. Såfremt Dyrkeren ikke overholder sin leveringsplan, er NS berettiget til at flytte den pågældende mængde roer til sidste leveringsperiode i kampagnen, uden at Dyrkeren er berettiget til prismæssig kompensation for senere leverance”.

Anlæg af veje og stier ind og ud imellem træer i Parken.

Men sådan fungerer det da langt fra i praksis! Den stakkels vognmand/maskinstation, som skal administrere denne regel, er på en håbløs opgave og ønsker jo ikke at gøre sig uvenner med nogen landmænd – da selvsamme landmænd ofte er kunder i hans forretning! Truslen om at man får hentet sine roer til sidst – er reelt kun en fordel, hvis vi er inde i en periode med dårligt vejr – eller leveringsplanen dikterer optagning i september uden passende kompensation!

Hvis denne ordning nogensinde skal fungere ordentligt, skal der langt skrappe krav til (trusler), og det skal selvfølgelig være sukkerfabrikken, der administrerer aftalen – da vognmand/maskinstation i den situation jo ikke har nogen myndighed!

Snart forår og sommer

Her sidst i marts hvor jævndøgn er passeret – vil vi nu gerne i marken! Det er jo ikke nogen straf for en landmand at arbejde i Påsken – hvis bare det er godt vejr og forholdene er gode. Jeg har nu arbejdet i landbruget i 40 år og ”min” statistik siger, at vi er på arbejde ca. hver anden Påske. Men under alle omstændigheder så god Påske, godt forår og god sommer til alle!

Jorden tørrer – men er ikke klar endnu (25. marts 2019).

Resultatet af kampagnen 2018

Resultatet af kampagnen 2018 var præget af den værste tørke i 100 år, som også gik ud over roerne. Sukkerindholdet i roerne under de tørre forhold blev tæt på gns. med 18,0 %, men roemængden endte væsentlig under med kun 61,4 tons pr. ha. Samlet blev resultatet 11,0 tons sukker pr. ha, hvilket er 15 % under 5-års gennemsnittet.

Produktionen blev 351.849 tons hvidtsukker. Arealet var i 2018 på 34.290 ha og dermed stort set uændret fra 2017. Antallet af dyrkere falder fortsat og var i 2018 på 930, så det gns. areal nu er oppe på 36,9 ha pr. dyrker. Det er blandt de absolut højeste i EU. Det tørre efterår og de nemme forhold i marken medførte til gengæld en høj kvalitet og en ekstrem høj renhed med et gns. på 91,6 % i gennemsnit. ■

Resultat af kampagnen 2018, Danmark

Areal	34.290 ha
Dyrkere	930 stk.
Areal pr. dyrker	36,9 ha
Leverede rene roer	2.106.672 tons
Leveret polysukker	378.264 tons
Produceret hvidtsukker	351.849 tons
Sukkerindhold	18,0 %
Renhed	91,6 %
Rodudbytte pr. ha	61,4 tons
Polysukker pr. ha	11,0 tons

Legat fra den tidl. Nakskov Sukkerroedyrkerforening

Af Klaus Sørensen

Den tidligere Nakskov Sukkerroedyrkerforening blev opløst i 2007 i forbindelse med ændring af foreningsstrukturen, hvor de lokale dyrkerforeninger blev nedlagt. Det blev samtidig besluttet, at foreningens resterende formue skal anvendes til gavn for landbruget i den egn, hvor foreningen har virket.

Med virkning fra 2013 blev formuen overflyttet til Danske Sukkerroedyrkere, som varetager administrationen.

I 2018 er der uddelt:

- 50.000 kr til Danmarks Sukkermuseum
- Saldoen ultimo 2018 udgør 1,0 mio. kr.

Ansøgning om legat fra formuen fra den tidligere Nakskov Sukkerroedyrkerforening

Formuen skal anvendes til gavn for landbruget i den egn, hvor foreningen har virket.

Dette omfatter Nakskov Sukkerfabriks dyrkningsområde i kampagnen 2006, som dækker et stort område på Lolland (midt og vestlige del af Lolland) samt dele af det tidligere Gørlev-område på Sjælland (nord- og vestlige del af Sjælland).

”Udvalget vedr. Nakskov Sukkerroedyrkerforening” administrerer midlerne. Udvalget består af bestyrelsesmedlemmer fra Danske Sukkerroedyrkere bosiddende i det pågældende område.

Der forefindes ikke ansøgningsskema eller et specifikt ansøgningstidspunkt. Ansøgningerne behandles løbende over året.

Ansøgningen om et legat, der opfylder formålet, indsendes pr. mail til:

Danske Sukkerroedyrkere

Axeltorv 3, 1. sal

1609 København V

E-mail: ks@lf.dk

Nordzucker forbereder overtagelse af rørsukkevirsomhed i Australien

Nordzucker har meddelt, at de forbereder overtagelse af rørsukkevirsomheden Mackay Sugar Limited i Australien med en produktion på 700.000 tons sukker. Det sker ved en erhvervelse på 70 % af aktiekapitalen i virksomheden. Mackay Sugar Limited er den andenstørste sukkervirksomhed i Australien med fire fabrikker. Købet er endnu ikke fuldt gennemført, idet det fortsat er med forbehold for tilslutning af aktionærerne, som er sukkerrørstyrkere, og andre forhold, herunder salg af en af de fire sukkerfabrikker.

Nordzucker oplyser, at de med købet får en væsentlig andel af det australske sukkermarked og adgang til det Sydøstasiatiske marked, og at investeringen på sigt vil øge indtjeningen i Nordzucker-koncernen. Nordzucker peger videre på, at væksten indenfor sukker sker udenfor EU, og at de ser investeringen i produktionen fra sukkerrør som en rentabel forretning, også selvom sukkerprisen er

lavere, idet omkostningsstrukturen også er anderledes.

Südzucker lukker fem fabrikker

Den store sukkerkoncern Südzucker ændrer nu strategi. Den har besluttet at lukke fem fabrikker. Det er Brottewitz og Warburg i Tyskland med en samlet kapacitet på 200.000 tons sukker, Cagny og Eppeville i Frankrig med en kapacitet på i alt 450.000 tons samt Strzyzow i Polen på 50.000 tons. Det betyder at kapaciteten i virksomheden bliver reduceret med 700.000 tons sukker.

Sammen med andre strukturelle tilpasninger vil man med lukningerne kunne spare 100 mio. Euro årligt. Virksomheden er påbegyndt forhandlinger med de involverede medarbejdere.

Man tilstræber, at de bestående fabrikker fremover skal oparbejde roer 120 dage i kampagnen.

Udviklingen efter kvoternes ophør har medført en øget produktion af sukker på

15 % i EU og eksport af sukker fra EU. Siden 2017 har virksomheder og roedyrkere samlet tabt i omegnen af 2 milliarder Euro, hovedsageligt til de sødvevareproducenter, som ikke har set sig nødsaget til at sænke deres priser. Det er disse forhold og den rekordlave sukkerpris i EU, der presser sukkervirksomhederne og bl.a. har ført til disse sparetiltag i Südzucker.

Fald i produktionen af roesukker med 4,5 mio. tons

Verdens produktion af sukker fra roer i 2018/19 ser ud til at falde med 4,5 mio. tons til 41,4 mio. tons fra 45,9 mio. tons året før. Det skyldes langt overvejende et fald i EU med 3,1 mio. tons som følge af sidste års tørke samt Rusland med 0,7 mio. tons.

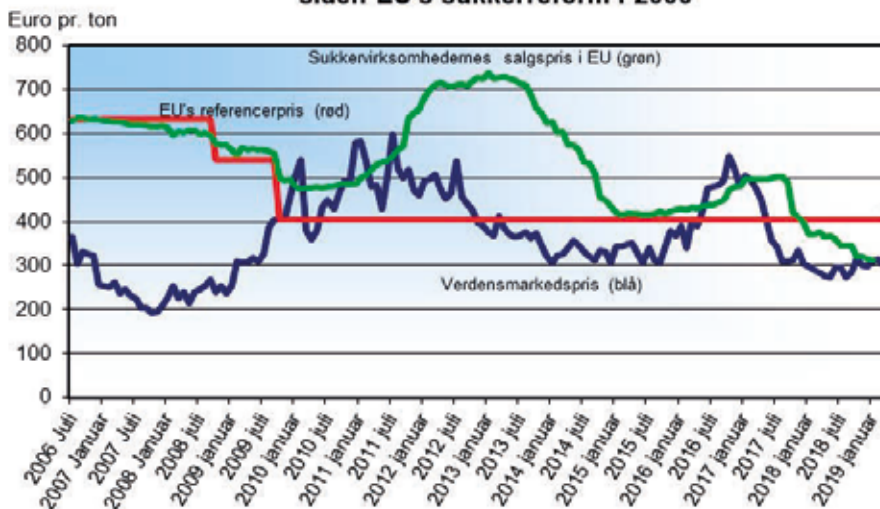
Sukkerproduktionen i EU forventes at ende på 18,1 mio. tons.

Mindre produktion i Rusland

I Rusland sluttede oparbejdningen af roer i starten af februar med et resultat på 5,9 mio. tons sukker, hvilket er 0,7 mio. tons mindre end året før på 6,6 mio. tons. Resultatet dækker over et fald i roemængden fra 51,9 til 41,2 mio. tons, mens sukkerprocenten i roerne steg til 15,2 % fra 14,1 sidste år.

Sæsonen kører dog fortsat videre på tre fabrikker, som fra februar til juni fortsætter produktionen af sukker fra sirup og melasse med en forventet yderligere produktion på 100.000 tons sukker. Uanset dette vil den samlede sukkerproduktion i Rusland dog fortsat ende noget under sidste år.

Verdensmarkedsprisen og EU's priser på hvidtsukker siden EU's sukkerreform i 2006

Den seneste pris i EU for januar 2019 når et nyt lavpunkt med 312 Euro pr. ton sukker.

Også nedgang i Ukraine

I Ukraine er resultatet også endt med en nedgang fra 14,9 mio. tons sukkerroer til 13,6 mio. tons, så sukkerproduktionen bliver 15 % mindre end sidste år med et slutresultat på 2 mio. tons sukker. Produktionen er i år sket på 42 sukkerfabrikker i landet.

Sukker produceret på roer uden for Europa er stort set på samme niveau som sidste år. Produktionen i USA faldt med 0,3 mio. tons til 4,4 mio. tons. Egypten nåede samme resultat som året før med 1,5 mio. tons, hvor man over de sidste 5 år har oplevet en fremgang i sukker produceret på roer med 50 %. Kinas roesukkerproduktion er steget med 56 % til 1,25 mio. tons sukker over de sidste 3 år. Det skyldes bl.a., at flere landmænd

har skiftet fra majs til sukkerroer pga. mindre støtte til majsproduktionen. Og endelig Iran som har øget produktionen af sukker fra roer fra 0,9 til 1,2 mio. tons. Fælles for alle lande i denne gruppe er, at de udover roesukker ligeledes producerer sukker fra sukkerrør.

Produktionen af rørsukker falder med 10,5 millioner tons

Produktionen af rørsukker på verdensplan forventes i 2018/19 at falde med 10,5 mio. tons fra 155,3 mio. tons til 144,8 mio. tons.

Asien reducerer med 2,3 mio. tons til 71,2 mio. tons, produktionen i Sydamerika reduceres til 38,0 mio. tons, det laveste niveau i 13 år fra 47,7 mio. tons for et år siden. Nord- og Centralamerika øger fra 17,5 til 18,2 mio. tons, og Afrika har for første gang udsigt til at komme over 10 mio. tons, mens produktionen er uændret i Oceanien.

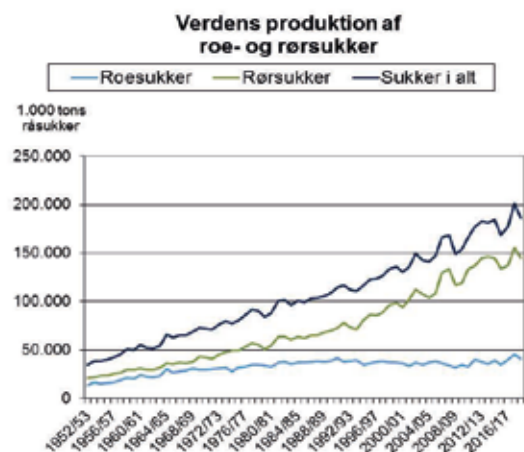
Indien verdens største med 34,0 mio. tons

Indien er nu verdens største producent af sukker med 34,0 mio. tons. I februar var der produktion på 507

suktermøller. Thailand forventer at nå omkring 15 mio. tons, lidt mindre end året før. Kina ser ud til at ligge konstant på 10 mio. tons, og endelig er der Pakistan, hvor man forventer en nedgang på 0,5 mio. ton til 6,6 mio. tons. Brasilien er faldet markant fra 40,4 mio. tons for et år siden til nu 30,8 mio. tons, hvilket bl.a. skyldes, at en del af produktionen er skiftet fra sukker til ethanol, så kun 35 % af sukkerrørene nu benyttes til sukker mod 47 % året før. Columbia og Argentina ligger på en uændret produktion med tilsammen 4,3 mio. tons. Cuba forventer en tilbagevenden til 1,5 mio. tons, efter at orkanen Irma året før havde reduceret produktionen til blot 1,1 mio. tons.

Samlet fald på verdensplan med 15 mio. tons

Samlet er der udsigt til et fald i sukkerproduktionen på verdensplan med 15,0 mio. tons fra 201,2 til 186,2 mio. tons. Udviklingen er især drevet af stigningen i omlægningen til ethanol fremfor sukker i Brasilien og de lave sukkerpriser på verdensmarkedet. ■

50 vogne fik godkendt bremserne i 2018

Af Klaus Sørensen

Danske Sukkerroedyrkeres kampagne med test af bremserne på roekøretøjer har også kørt i 2018.

Antallet af dyrkere, som selv transporter deres roer med vogn og traktor, er faldet markant med den nye transportordning. Dette kan også ses på antallet af køretøjer, som benyttede ordningen med bremsetest i 2018, hvor 50 vogne blev testet og godkendt. I 2017 var tallet 64.

Meldingen fra politiets side lyder, at standarden er høj på køretøjerne, hvilket vi gerne skal fortsætte med.

Selvom behovet er faldet fortsætter vi derfor med ordningen i 2019 med deltagelse af de 4 aktører, som deltog sidste år:

- **Gloslunde Maskinfabrik**
- **Mertz**
- **Pouls Bremseservice**
- **SAWO A/S**

50 vogne fik tildelt bremsemærkatene i 2018.

REGNSKAB OG BUDGET

Danske Sukkerroedyrkere

	Regnskab 2016	Regnskab 2017	Budget 2018 2. marts 2018	Regnskab 2018 27. februar 2019	Budget 2019
Roemængde - tons	1.769.071	2.345.207	2.454.000	2.454.620	2.100.000
Kontingent pr. ton roer	50 øre	50 øre	50 øre	50 øre	50 øre
INDTÆGTER					
Optrævet kontingent til Danske Sukkerroedyrkere	884.538	1.172.606	1.227.200	1.227.313	1.050.000
Optrævning til FFS (NBR)	672.247	562.850	540.000	540.017	442.000
Videresendt til FFS (NBR)	-672.247	-562.850	-540.000	-540.017	-442.000
Anden indtægt					
I ALT INDTÆGTER	884.538	1.172.606	1.227.200	1.227.313	1.050.000
UDGIFTER					
Kontingenter					
Medlemskontingent, Landbrug & Fødevarer	216.000	216.000	216.000	220.000	220.000
- do -, CIBE	166.605	166.550	167.000	166.827	167.000
- do -, WABCG	13.485	13.060	13.000	12.704	12.200
Andre kontingenter	200	200			
I alt kontingenter	396.290	395.810	396.000	399.531	399.200
Mødeudgifter og repræsentation					
Repræsentation og møder i Danmark	582.726	606.537	550.000	577.766	550.000
Medlemsmøder	109.239	73.327	25.000	0	25.000
Generalforsamling/Årsmøde	159.960	164.744	150.000	141.747	140.000
CIBE-møder	123.871	157.503	60.000	47.811	160.000
Rådgivende udvalgsmøder	314	-539	5.000	437	5.000
CIBE-kongres	0	0	100.000	53.727	0
WABCG-møder	49.121	21.701	50.000	29.315	20.000
Andre møder i udlandet	12.026	33.469	20.000	15.198	20.000
I alt mødeudgifter og repræsentation	1.037.257	1.056.742	960.000	866.001	920.000
Honorar til forretningsudvalg m.fl.	726.745	739.462	800.000	730.000	730.000
Øvrige aktiviteter					
Bremsetest	5.328	2.648	3.000	1.856	2.000
Nematodprojekt	52.046	0	0	0	0
Færdselsgruppen	0	16.230	5.000	8.786	5.000
I alt øvrige aktiviteter	57.374	18.878	8.000	10.642	7.000
Sekretariatsudgifter m.v.					
Sekretariatsgodtgørelse til Landbrug & Fødevarer	716.880	731.218	731.218	731.218	731.218
Administration af Sukkerroefgiftsfond	40.560	45.000	60.000	60.000	60.000
Juridisk bistand	219.833	87.379	75.000	5.000	50.000
Konsulent-bistand		101.800	20.000	21.533	10.000
Revision	16.500	16.500	16.500	17.000	17.000
Revision, produktionsafgift Sukkerroefgiftsfonden	7.500	8.000	8.000	8.700	0
Kurser	0	0	20.000	0	20.000
Kontorartikler og tryksager	42.413	33.079	40.000	6.935	15.000
Tidsskrifter, hjemmeside og lign.	1.600	40.244	15.000	21.003	20.000
Telefon-, fax- og portoudgifter	17.302	16.949	20.000	16.146	20.000
Andre udgifter	7.844	3.082	10.000	3.515	10.000
I alt sekretariatsudgifter m.v.	1.070.432	1.083.251	1.015.718	891.049	953.218
Sukkerroe-Nyt					
Annoncer (brutto-indtægt)	-330.965				
Annoncekonsulent	46.748				
Annonceindtægter (netto-indtægt)	-284.217	-306.790	-275.000	-296.510	-275.000
Trykning og DTP-arbejde	113.220	111.205	115.000	99.047	105.000
Porto	59.646	59.240	60.000	58.479	60.000
Udgift til redaktion	179.220	182.805	182.805	182.805	182.805
Øvrige	13.664	13.094	25.000	5.939	25.000
I alt Sukkerroe-Nyt	81.533	59.554	107.805	49.760	97.805
I ALT UDGIFTER	3.369.631	3.353.697	3.287.523	2.946.983	3.107.223
INDTÆGTER - UDGIFTER	-2.485.093	-2.181.091	-2.060.324	-1.719.670	-2.057.223
FINANSIERINGSPOSTER					
Renter af bankkonti (netto)	591	-4.274		-8.179	-5.000
Renter af obligationer	44.040	28.345		0	
Kursregulering realiseret	-186	-134.712		0	
Kursregulering urealiseret	177.716	55.710		-1.944.462	
Udbytte af investeringsforening	13.650	29.475	400.000	962.307	640.000
Gebyr, kurtag mm				-49.665	
I ALT	235.811	-25.456	400.000	-1.040.000	635.000
Skat af årets resultat	0	0	0	0	0
RESULTAT	-2.249.282	-2.206.547	-1.660.324	-2.759.669	-1.422.223

BALANCE

Danske Sukkerroedyrkere

	2016	2017	2018
AKTIVER:			
Bankbeholdning	3.988.831	1.826.737	2.453.721
Tilgodehavender	217.008	145.000	352.409
Forudbetalinger	825		
Værdipapirer til kursværdi	21.148.561	21.013.182	16.902.640
AKTIVER I ALT	25.355.225	22.984.919	19.708.770
PASSIVER:			
Egenkapital ultimo, basis	14.505.081	14.505.081	14.505.081
Investeringsbeløb fra Danisco A/S, primo	11.383.847	9.134.565	6.928.018
Årets resultat	-2.249.282	-2.206.547	-2.759.669
Investeringsbeløb fra Danisco A/S, ultimo	9.134.565	6.928.018	4.168.349
EGENKAPITAL I ALT	23.639.646	21.433.099	18.673.430
GÆLD			
Skyldige omkostninger	202.009	250.067	34.964
Skyldig moms	213.228	226.576	0
Reg. af produktionsafgift 2002-05	74.965	24.800	0
Nakskov Sukkerroedyrkerforening	1.225.377	1.050.377	1.000.377
GÆLD I ALT	1.715.579	1.551.820	1.035.341
PASSIVER I ALT	25.355.225	22.984.919	19.708.770

Regnskab 2018

INDTÆGTERNE for Danske Sukkerroedyrkere (DKS) består af kontingent fra medlemmerne samt forrentning af indstående i bank og investeringsforening. Kontingentet opkræves med en sats pr. ton rene roer. Der opkræves endvidere et bidrag til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrking (FFS), som videresendes dertil. Dette beløb udgør en andel af bidraget fra de danske roedyrkere.

Under UDGIFTER og **Mødeudgifter og repræsentation** indeholder "Repræsentation og møder i Danmark" alle udgifter til møder i bestyrelse, forretningsudvalg m.v. samt møder med eksterne parter. Der er "CIBE-kongres" hver 3. år, og i de mellemliggende år er der flere udvalgs-møder i medlemslandene og dermed en øget udgift til "CIBE-møder". "Andre møder i udlandet" er møder, som ikke er relateret til CIBE og WABCG. Under **Honorar til Forretningsudvalg** indgår honorar til forretningsudvalg og fabriksudvalg.

Under **Sekretariatsudgifter** udgør "Sekretariatsgodtgørelse til Landbrug

& Fødevarer" DKS's vederlag for at få udført sit sekretariatsarbejde i Landbrug & Fødevarer. Sekretariatsgodtgørelsen er regnskabsmæssigt opdelt i to dele med 80 % (731.218 kr) under sekretariatsudgifter og 20 % (182.805 kr) under "Sukkerroenyt". "Administration af Sukkerroefgiftsfond" udgør DKS's vederlag for administration af Sukkerroefgiftsfonden, som iflg. loven ikke må finansieres via de opkrævede produktionsafgifter. **Sukkerroenyt** viser resultatet af bladets drift, hvor udgiften inkl. de 182.805 kr til redaktion er 49.760 kr. Honorar til "Annoncekonsulent" har kun været aktuelt til og med de to første numre af bladet i 2016.

Under **Finansieringsposter** indgår renter af bank (netto negativ rente) og udbytte af investeringsforening. Endvidere indgår både realiserede og urealiserede kursreguleringer, hvor resultatet i 2018 er kraftigt påvirket af et urealiseret kursfald på 1.944.462 kr.

RESULTATET på -2.759.669 kr er dårligere end det budgetterede pga. det urealiserede kursfald.

Balance 2018

I AKTIVER er "Tilgodehavender" øget som følge af tilgodehavende moms og udbytteskat.

"Værdipapirer til kursværdi" udgøres hovedsageligt af værdipapirer i investeringsforening, hvor der i 2016 og 2017 var tale om en obligationsbeholdning. Kursværdien er mindre i 2018 som følge af en reduktion i investeringen samt et urealiseret kurstab. Under PASSIVER er egenkapitalen opdelt på en basis-kapital på ca. 14,5 mio. kr og "Investeringsbeløb fra Danisco A/S", som er en restsaldo efter udbetaling af 65 mio. kr heraf til medlemmerne i 2011. Med virkning fra 2014 er det besluttet, at restsaldoen over en årrække skal komme medlemmerne til gode via en reduktion af kontingentet til ca. det halve, hvor årets resultat (underskud) herefter fragår i "Investeringsbeløbet fra Danisco A/S".

"Nakskov Sukkerroedyrkerforening" indeholder midlerne fra den tidligere forening. Midlerne er overført til DKS, som administrerer disse og modtager afkastet, mens saldoen fortsat behandles separat. Uddeling af midler herfra varetages af "Udvalget vedr. Nakskov Sukkerroedyrkerforening" – se side 23.

Budget 2019

I budgettet for 2019 er posterne generelt på samme niveau som regnskabet for 2018, hvilket indebærer en reduktion i udgifterne i forhold til de tre forudgående år.

Under INDTÆGTER budgetteres uændret med et reduceret kontingent på 0,50 kr pr. ton roer, som opkræves på 2018-kampagnens roemængde. Som følge af den lavere roemængde i 2018 reduceres kontingentindtægten med ca. 180.000 kr.

Under Finansieringsposter budgetteres med et udbytte på 640.000 kr. Midlerne er placeret i en investeringsforening gennem Lollands Bank, hvor de er placeret ud fra en middelhøj sikkerhedsprofil.

RESULTATET budgetteres herved til et underskud på 1.442.223 kr, som tages fra "Investeringsbeløbet fra Danisco A/S". ■

DANSKE TOPSORTER

DANSK TOPSORT
- på alle parametre

DAVINCI RZ

- Højt og stabilt udbytte i flere år
- Højeste renhed = stort tillæg
- Høj sukkerprocent = sukkertillæg
- Største bladdække af alle sorter
- Ingen stokløbere

JOKER RZ/NT

- Højt udbytte
- Bedste renhed af alle sorter = stort tillæg
- Høj sukkerprocent
- Stort bladdække

NYHED

NELSON RZ/NT

- Højt udbytte
- Højeste sukkerprocent = godt tillæg
- Høj renhed
- Godt bladfæste, optimal afpudsning

PRØVESORT

TWIX RZ/NT

- Højeste udbytte
- Høj sukkerprocent = stort tillæg
- Højeste renhed
- Godt bladfæste, optimal afpudsning

MARIBO®
your partner in sugar beet...

MariboHilleshög · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Ole Lauridsen tlf. 2211 2221 · ole.lauridsen@mariboseed.com

POST

PP

DANMARK

Magasinpost - SMP
ID-nr. 46584

Al henvendelse til: Danske Sukkerroedykere, Axeltorv 3, 1., 1609 København V.
Ændringer vedr. abonnementet ring venligst 33394009